

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
“ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ
ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ”
(для бакалаврів)

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2011

МАУП

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Процес становлення та розвитку системи державного управління в Україні потребує вирішення широкого кола питань, пов'язаних з будівництвом демократичної держави з ринковою економікою, розвинутою системою соціальних стандартів і гарантій для кожного її громадянина незалежно від місця проживання.

Важлива роль в демократичній державі належить налагодженню ефективної системи управління на всіх рівнях, із застосуванням національного та зарубіжного історичного досвіду.

Упровадження демократичних засад в систему державного управління потребує подальшого правового регулювання діяльності органів державної влади та управління, особливо на місцях, а також інституту місцевого самоврядування як одного з найголовніших елементів державного управління, розвитку громадянського суспільства.

“Теорія та історія державного управління” — одна з дисциплін, що належить до тих, які створюють основну базу знань, необхідну для ефективної підготовки фахівців з менеджменту організацій, в галузі державного управління та місцевого самоврядування, регіонального розвитку.

Підготовка фахівців у сфері менеджменту організацій, а також соціології місцевого самоврядування і державного управління, має на меті дати слухачам теоретичні знання та виробити в них практичні навички опрацьовувати й обґрунтовувати конкретні пропозиції, які стосуються актуальних проблем державного управління та місцевого самоврядування, державної служби.

У програмі вивчення дисципліни “Теорія та історія державного управління” для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр міститься як теоретичний матеріал, так і специфіка застосування отриманих знань та навичок на практиці.

У ході вивчення дисципліни студенти знайомляться з теоретико-методологічними засадами, предметом, об'єктом, метою, завданнями та функціями дисципліни, розглядають головні пріоритети в діяльності органів державної влади та управління.

У результаті самостійного вивчення дисципліни студенти повинні знати:

- теорію державного управління як комплексну галузь управлінської діяльності;

Підготовлено професором кафедри організації самоврядування
В. В. Омельчуком

Затверджено на засіданні кафедри організації самоврядування
(протокол № 4 від 28.11.08)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Омельчук В. В. Навчальна програма дисципліни “Теорія та історія державного управління” (для бакалаврів). — К.: ДП “Вид. дім “Персонал”, 2011. — 22 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни “Теорія та історія державного управління”, вказівки до виконання контрольної роботи, теми контрольних робіт, питання для самоконтролю, а також список літератури.

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП), 2011
© ДП “Видавничий дім “Персонал”, 2011

- поняття та головні ознаки державного управління, об'єкт та предмет, мету і завдання дисципліни;
- основні засади державного управління;
- роль місцевого самоврядування в системі державного управління;
- нормативно-правове забезпечення та правові основи діяльності центральних та місцевих органів влади;
- структуру системи державного управління в Україні;
- основні принципи державного управління, механізми їх прояву і особливості застосування;
- роль держави в управлінні суспільним розвитком;
- загальну характеристику системи державного управління;
- цілі, функції та організаційно-функціональну структуру державного управління;
- державно-управлінську діяльність та стиль державного управління;
- розробку, прийняття та особливості виконання державно-управлінських рішень;
- особливості здійснення контролю у сфері державного управління;
- компетенцію та повноваження органів державного управління в Україні;
- витоки державного управління в Україні, розвиток системи державного управління в добу Київської Русі, Галицько-Волинського князівства, Литовсько-Польський період та добу Речі Посполитої;
- роль козацтва у становленні та розвитку національної системи державного управління;
- розвиток системи державного управління в Українській Козацькій державі;
- наступ царизму на автономні права України, у результаті чого були ліквідовані національні осередки державності — Гетьманщина, Слобідська Україна, Запорозька Січ;
- особливості розвитку системи державного управління в Наддніпрянській та Західній Україні в XIX — на початку XX ст.;
- відродження та розвиток національних органів влади та управління в ході Української революції 1917–1920 рр.;
- специфіку розвитку системи державного управління в Україні в радянську добу та на західноукраїнських землях в міжвоєнний період (20–30-ті роки XX ст.);

- становлення системи державного управління в новітній історії України;
- особливості становлення та розвитку системи державного управління в зарубіжних країнах.

Нарешті, студенти зможуть порівняти вітчизняний та зарубіжний досвід розвитку системи державного управління, проведення адміністративних реформ у країнах Європи, СНД, Америки та інших регіонах світу.

Отже, програма навчальної дисципліни “Теорія та історія державного управління” спрямована на те, щоб дати слухачам знання теоретичних основ предмета та застосування здобутих знань, умінь та навичок на практиці.

Дисципліна “Теорія та історія державного управління” викладатиметься з урахуванням найсучасніших інтерактивних методик.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

дисципліни

“ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ”

№ пор.	Назва змістового модуля і теми
1	2
	Змістовий модуль I. Теоретичні засади розвитку державного управління
1	Державне управління як основний різновид соціального управління, галузь наукового знання і галузь освіти
2	Теоретико-методологічні засади формування сучасної моделі урядування в Україні
3	Принципи державного управління, механізми їх прояву і особливості застосування
4	Держава як суб'єкт управління суспільним розвитком
5	Загальна характеристика системи державного управління
6	Цілі, функції та організаційно-функціональна структура державного управління

1	2
7	Державно-управлінська діяльність. Стиль державного управління
8	Державно-управлінські рішення: розробка, прийняття й організація виконання
9	Контроль у сфері державного управління
10	Змістовий модуль II. Національна традиція публічної влади й управління та уроки вітчизняної історії державотворення Еволюція розвитку системи державного управління в Україні до початку XX ст.
11	Формування системи державного управління в Україні у XX – на початку XXI ст.
12	Змістовий модуль III. Світовий досвід проведення адміністративної реформи й удосконалення системи державного управління Особливості розвитку системи державного управління в зарубіжних країнах
Разом годин: 108	

ЗМІСТ
дисципліни
“ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ”

Змістовий модуль I. Теоретичні засади розвитку державного управління

Тема 1. Державне управління як основний різновид соціального управління, галузь наукового знання і галузь освіти

Поняття соціального та державного управління. Природа управління як соціального явища. Об’єкт і предмет державного управління. Мета і завдання дисципліни. Теорія державного управління як само-

стійна галузь наукового знання. Освітня галузь “Державне управління” та її роль у формуванні національних управлінських кадрів.

Література [2–4; 7; 10; 15; 17; 21; 25; 32]

Тема 2. Теоретико-методологічні засади формування сучасної моделі урядування в Україні

1. Сутність теоретико-методологічних засад формування сучасної моделі урядування в Україні.
2. Об’єктивна необхідність проведення адміністративної реформи в Україні.
3. Мета адміністративної реформи в Україні.
4. Основні напрями і хід адміністративної реформи.
5. Особливості сучасного етапу адміністративної реформи: зумовлюючі фактори й актуальні завдання.

Література [2–5; 8; 10; 12; 15; 21; 25]

Тема 3. Принципи державного управління, механізми їх прояву і особливості застосування

Поняття закономірностей державного управління. Сутність принципів державного управління. Основні принципи державного управління. Класифікація принципів державного управління. Особливості застосування принципів державного управління.

Література [2–4; 8; 10; 16; 18; 25; 26; 30]

Тема 4. Держава як суб’єкт управління суспільним розвитком

Обумовленість державного управління суспільними функціями держави, вектором її історичної еволюції і формами. Сутність державної влади. Конституційна модель поділу державної влади. Державний механізм: державний апарат і державні організації. Державне управління і виконавча влада. Державне управління і місцеве самоврядування.

Література [2–4; 10; 15; 17; 18; 21; 34; 40]

Тема 5. Загальна характеристика системи державного управління

Державне управління як система. Структурно-логічні схеми системи державного управління. Комунікації в системі державного управління: прямі і зворотні зв'язки. Суспільні процеси як об'єкти державного управління. Соціальний механізм державного управління в демократичному суспільстві.

Література [2–4; 9; 10; 14–16; 20; 24; 28]

Тема 6. Цілі, функції та організаційно-функціональна структура державного управління

1. Визначення цілей державного управління.
2. Ієрархія і “дерево цілей” державного управління.
3. Функції державного управління: поняття і класифікація.
4. Механізми реалізації функцій державного управління.
5. Організаційно-функціональна структура державного управління і принципи її формування.

Література [2–5; 9; 15; 16; 27; 31; 33]

Тема 7. Державно-управлінська діяльність. Стель державного управління

Сутнісні риси і форми державно-управлінської діяльності. Управлінський процес і технологія управління. Стель державного управління. Ефективність державного управління.

Література [2–4; 14; 15; 17; 20; 26; 38; 39]

Тема 8. Державно-управлінські рішення: розробка, прийняття й організація виконання

Визначення поняття державно-управлінських рішень. Роль і місце державно-управлінських рішень в системі державного управління. Базові концепції, теорії та ідеї щодо прийняття управлінських рішень. Класифікація державно-управлінських рішень. Розгляд проблеми вдосконалення прийняття управлінських рішень у контексті розвитку процесу державного управління в Україні.

Література [2–4; 10; 12; 21; 25; 25; 36]

Тема 9. Контроль у сфері державного управління

Сутність контролю у сфері державного управління. Загальна характеристика та принципи реалізації функції контролю. Класичний процес контролю. Види контролю. Принципи соціального управління, що стосуються функції контролю у сфері державного управління. Основні стандарти внутрішнього контролю. Детальні стандарти внутрішнього контролю. Основні шляхи забезпечення ефективного функціонування внутрішнього контролю. Розвиток системи контролю у сфері державного управління. Врахування особливостей контролю для різних державних структур. Система зовнішнього контролю в Україні.

Література [1; 3; 6; 9–11; 17–19; 21]

Змістовий модуль II. Національна традиція публічної влади й управління та уроки вітчизняної історії державотворення

Тема 10. Еволюція розвитку системи державного управління в Україні до початку XX ст.

Витоки державного управління в Україні. Зародження елементів державного управління в Україні в епоху Київської Русі. Розвиток державного управління в Україні в Галицько-Волинському князівстві. Система державного управління в Україні в Литовсько-Польську добу. Розвиток системи державного управління на українських землях в добу Речі Посполитої (1569–1648 рр.). Органи державної влади та управління в Українській Козацькій державі (друга половина XVII – XVIII ст.). Політико-правове оформлення національної традиції урядування. Управління в українських землях у складі Російської імперії (кінець XVIII – початок XX ст.). Формування системи державного управління в українських землях у складі Австрійської імперії та Австро-Угорщини (кінець XVIII – початок XX ст.).

Література [3; 5; 9; 14; 15; 17; 18]

Тема 11. Формування системи державного управління в Україні у XX – на початку XXI ст.

Революційна ситуація в Україні та організація діяльності Української Центральної ради. Організація державної влади та управління

в період Гетьманату та Директорії УНР. Західноукраїнська Народна Республіка та її органи державної влади і управління. Встановлення радянської системи управління в Україні. Державне управління в УРСР в умовах створення і функціонування загальносоюзної партійно-радянської системи. Органи державної влади та управління на західноукраїнських землях у складі Другої Речі Посполитої, Чехословацької республіки і Румунської монархії. Спроби реформування органів державного управління під час хрущовської “відлиги” та в умовах поглиблення кризи радянської системи. Реформування органів державної влади і управління в умовах здобуття Україною незалежності.

Література [3; 5; 9; 14; 15; 17; 18]

Змістовий модуль III. Світовий досвід проведення адміністративної реформи й удосконалення системи державного управління

Тема 12. Особливості розвитку системи державного управління в зарубіжних країнах

Причини і типи адміністративних реформ на сучасному етапі. Стратегія адміністративних реформ у країнах з розвинутою економікою. Особливості проведення адміністративних реформ у країнах ЄС. Специфіка проведення адміністративних реформ у країнах СНД. Використання у вітчизняній практиці зарубіжного досвіду вдосконалення системи урядування.

Література [3; 13; 15; 32; 35–39]

ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Відповідно до навчального плану студенти (слухачі) виконують контрольну роботу. Номер варіанта контрольної роботи студент визначає самостійно за останньою цифрою номера своєї залікової книжки.

Контрольна робота виконується на аркушах паперу формату А4 обсягом щонайменше 12 сторінок друкованого тексту (Times New Ro-

man, 14). Для чіткого та послідовного викладу матеріалу необхідно скласти план контрольної роботи, який має містити такі обов'язкові структурні частини:

вступ (обсягом до 2 сторінок), в якому висвітлюються суть і значення теми;

основну частину, в якій розкривається зміст питань теми роботи, наводяться зауваження;

висновки, в яких підсумовується зібраний матеріал та містяться пропозиції;

список використаних джерел, на які даються посилання в тексті.

Контрольна робота оформлюється відповідно до методичних вимог: титульна сторінка, де вказується тема роботи, прізвище та ім'я виконавця, його група та навчальний структурний підрозділ (інститут, кафедра), дата виконання, підпис виконавця. У встановлений термін робота подається на перевірку на кафедру. До заліку студент допускається, якщо контрольну роботу оцінено позитивно.

У ході написання контрольної роботи студент має використовувати вітчизняні та іноземні інформаційні матеріали, самостійно проводити пошук документальної та фактографічної інформації, здійснювати систематизацію та узагальнення даних, виявляти ключові моменти, використовувати електронну пошту та телеконференції, застосовуючи методи пошуку в мережі Інтернет. У випадку необхідності слід проводити реферування документів, формуючи власні погляди на явища, події та процеси, базуючись на знанні граматичних форм.

ТЕМИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

1. Теоретико-методологічні засади державного управління.
2. Державне управління як основний різновид соціального управління.
3. Державне управління як галузь наукового знання.
4. Теоретико-методологічні засади формування сучасної моделі урядування в Україні.
5. Недоліки пострадянської адміністративно-командної системи в Україні.
6. Механізми прояву принципів державного управління.
7. Особливості застосування принципів державного управління.

8. Вітчизняний та зарубіжний досвід застосування принципів державного управління: порівняльна характеристика.
9. Держава як суб'єкт управління суспільним розвитком.
10. Обумовленість державного управління суспільним вектором історичної еволюції держави.
11. Загальна характеристика системи державного управління.
12. Взаємодія органів державного управління та місцевого самоврядування в соціально-економічній сфері.
13. Державна політика щодо формування єдиного гуманітарного простору в Україні як об'єкт системного аналізу.
14. Цілі та функції державного управління.
15. Організаційно-функціональна структура державного управління.
16. Державно-управлінська діяльність.
17. Форми державно-управлінської діяльності.
18. Управлінська діяльність в державному управлінні та в інших видах управлінської діяльності: спільне та відмінне.
19. Сутність та види державно-управлінських рішень.
20. Організація виконання державно-управлінських рішень.
21. Контроль у сфері державного управління.
22. Заходи з покращання контролю у сфері державного управління.
23. Характеристика директиви стандартів внутрішнього контролю. Різновиди контролю.
24. Еволюція розвитку системи державного управління в Україні до початку ХХ ст.
25. Система державного управління в Україні в добу Хмельниччини.
26. Формування системи державного управління в Україні в ХХ — на початку ХХІ ст.
27. Органи державної влади та управління в Українській Державі 1918 р.
28. Формування системи державного управління в Україні в радянську добу.
29. Світовий досвід проведення адміністративної реформи і удосконалення системи державного управління.
30. Особливості розвитку системи державного управління в зарубіжних країнах.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Розкрийте зміст поняття державного управління, його природу як соціального явища і сутнісні риси.
2. Розкрийте мету теорії державного управління.
3. Охарактеризуйте основні світові школи управління і сучасний стан розвитку державно-управлінської думки.
4. Розкрийте зміст основних державотворчих ідей, сформульованих у працях вітчизняних вчених, у програмах політичних партій ХІХ — початку ХХ ст. в Україні.
5. Основні функції теорії державного управління.
6. Дайте визначення основних категорій теорії державного управління.
7. Визначте місце системного підходу у методологічному арсеналі науки державного управління.
8. Сформулюйте основні завдання освітньої галузі “Державне управління”.
9. Розкрийте сутність проведення адміністративної реформи в Україні.
10. У чому полягає об'єктивна необхідність адміністративної реформи в незалежній Україні?
11. Основні характеристики системи державного управління, що дісталася у спадок незалежній Українській державі після розпаду Радянського Союзу.
12. Охарактеризуйте сутнісні риси чинної вітчизняної моделі державного управління і визначте її тип.
13. Визначте основні проблеми, притаманні системі публічної адміністрації в Україні і конкретизуйте шляхи їх вирішення.
14. Як можна охарактеризувати співвідношення гілок влади, що складається у процесі трансформації політичної системи в Україні і який вплив воно справляє на систему врядування?
15. Дайте оцінку процесу реформування системи державного управління в країні за роки незалежності.
16. Розкрийте особливості адміністративної реформи в Україні на сучасному етапі і визначте основні методологічні підходи до її проведення.
17. Розкрийте зміст поняття “принципи державного управління”.
18. Наведіть приклади загальносистемних принципів державного управління.

19. Види структурних принципів.
20. У чому полягає сутність проблеми застосування принципів державного управління?
21. Проаналізуйте власну діяльність (діяльність певного органу державного управління, окремого структурного підрозділу) на предмет урахування закономірностей та застосування принципів державного управління.
22. Обґрунтуйте роль регулюючої функції держави на сучасному етапі.
23. Розкрийте обумовленість змісту і пріоритетності функцій державного управління, його видів і типів суспільними функціями держави, вектором її історичної еволюції і формами.
24. Охарактеризуйте традиційну, раціональну і сервісну моделі державного управління.
25. Визначте тенденцію еволюціонування сучасної Української держави і її вплив на формування системи державного управління.
26. Розкрийте сутність державної влади.
27. Що таке державні механізми?
28. У чому полягають особливості застосування державних механізмів у системі державного управління?
29. Сформулюйте положення, яке правильно відображає сутність принципу поділу влади.
30. Розкрийте співвідношення виконавчої влади і державного управління, державної влади і місцевого самоврядування.
31. Назвіть універсальні властивості системи державного управління.
32. Охарактеризуйте просту і складну системи державного управління.
33. Розкрийте зміст основних структурно-логічних схем системи державного управління.
34. Сформулюйте принципові положення щодо функціонування інституту державного управління у контексті суб'єкт-об'єктного підходу.
35. Здійсніть класифікацію об'єктів державного управління за відповідними критеріями.
36. Назвіть найбільш характерні особливості об'єктів державного управління, які зумовлені їх "людською природою".
37. Назвіть основні види представництва інтересів в органах державної влади.

38. Охарактеризуйте властивості об'єкта управління відповідно до сфери Вашої діяльності (або знайомої Вам сфери) і розкрийте практику їх урахування певним органом влади.
39. Розкрийте зміст і співвідношення понять: "організаційна структура державного управління"; "функціональна структура державного управління"; "організаційно-функціональна структура державного управління".
40. Охарактеризуйте умови успішного досягнення цілей державного управління.
41. Наведіть приклад з вітчизняної історії, коли реалізація наміченої мети призвела до результату, протилежного очікуваному.
42. Визначте помилки, які було допущено при формулюванні мети чи на шляху її досягнення.
43. Наведіть приклади загальних, специфічних (спеціальних) і допоміжних функцій державного управління.
44. Визначте основні фактори, що обумовлюють характер організаційно-функціональної структури державного управління (вертикальні і горизонтальні залежності, форми зв'язків, ін.).
45. Назвіть групи (підгрупи) принципів, якими насамперед належить керуватися при формуванні організаційно-функціональної структури державного управління.
46. Охарактеризуйте відмінності управлінської діяльності в державному управлінні від діяльності в інших видах управління.
47. Назвіть основні форми державного управління і поясніть, до чого зводиться застосування кожної з них.
48. Розкрийте зміст поняття стилю державного управління.
49. Дайте визначення загального та індивідуального стилів державного управління і розкрийте їх взаємозв'язок.
50. Назвіть основні характеристики демократичного стилю державного управління.
51. Визначте принципи, якими належить керуватися у процесі раціоналізації стилю державного управління.
52. Розкрийте сутність поняття ефективності державного управління і технологію її оцінювання.
53. Проаналізуйте, як у практиці діяльності органу влади, в якому ви працюєте (або з діяльністю якого ви знайомі), використовуються критерії ефективності державного управління.
54. Розкрийте сутність та зміст поняття "державно-управлінські рішення".

55. Основні форми прийняття державно-управлінських рішень.
56. Які найбільш узагальнені напрями діяльності можна виділити в державному управлінні?
57. В яких режимах може здійснюватися державне управління?
58. Основні ознаки державно-управлінських рішень.
59. Які специфічні функції реалізує керівник у системі управління за допомогою управлінських рішень?
60. З яких етапів складається процес прийняття раціональних рішень?
61. Основні складові класичного процесу контролю.
62. Визначте принцип контролю, що передбачає встановлення системи контролю для урівноваження влади та попередження грубих помилок і промахів у її діяльності.
63. Із комбінацій яких різновидів контролю складаються сучасні системи контролю менеджменту?
64. Назвіть основні та додаткові стандарти Директиви МОВАУ.
65. Яким критеріям має відповідати внутрішній контроль для його ефективного функціонування?
66. Визначте заходи з покращання системи внутрішнього контролю, що можуть стосуватися різних рівнів державного управління.
67. У чому полягають особливості контролю як зворотного зв'язку соціальної системи?
68. Основні напрями контролю у сфері державного управління.
69. Дайте порівняльну характеристику системи державного управління в Київській Русі та Галицько-Волинському князівстві.
70. Основні органи державної влади та управління в Україні в Литовсько-Польську добу.
71. Місце козацького самоврядування в системі державного управління Речі Посполитої.
72. Повноваження Генерального писаря в Українській Козацькій державі?
73. Основні засади розбудови системи публічної влади, визначені в Конституції Пилипа Орлика.
74. Коли було ліквідовано інститут гетьманства в Лівобережній Україні?
75. Яка кількість українських губерній входила до складу Російської імперії?
76. Хто стояв на чолі адміністративно-територіальних утворень в Наддніпрянській Україні в XIX — на початку XX ст.?
77. Структуру органів державного управління в Україні в добу Гетьманату Павла Скоропадського.
78. Чим відрізнялася система державного управління в Україні в добу Гетьманату та Директорії УНР?
79. Характерні особливості процесу формування органів державного управління в Західноукраїнській Народній Республіці.
80. Порівняйте структуру органів державного управління в Радянській Україні та на Західноукраїнських землях (20–30-ті роки XX ст.).
81. Визначте сутнісні риси партійно-радянської системи державного управління в Україні в XX ст.
82. Структура нацистського окупаційного державно-поліцейського апарату на території України під час Другої світової війни.
83. Сформулюйте історичні уроки розбудови публічної влади і здійснення адміністративних реформ на теренах України та розкрийте їх значення на сучасному етапі.
84. Головні причини проведення адміністративних реформ на сучасному етапі?
85. Визначте принципи та магістральні напрями адміністративних реформ у розвинених країнах.
86. Які існують особливості управління процесом адміністративної реформи у країнах зі змішаною формою державного управління?
87. Охарактеризуйте специфіку адміністративних реформ у посткомуністичних країнах.
88. Характерні особливості проведення адміністративних реформ в країнах СНД.
89. У чому полягає сутність проведення адміністративних реформ в США?
90. Розкрийте характеристики якісних послуг як процесу реагування на потреби громадян.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. *Андрійко О. Ф.* Державний контроль в Україні: організаційно-правові засади. — К.: Наук. думка, 2004. — 300 с.
2. *Атаманчук Г. В.* Теория государственного управления: Курс лекций. — 2-е изд., доп. — М.: Омега-Л, 2004. — 584 с.
3. *Бакуменко В. Д., Надолішній П. І.* Теоретичні засади державного управління: Навч. посіб. — К.: Міленіум, 2003. — 256 с.
4. *Государственное управление: Основы теории и организации: Учебник / Под ред. В. А. Козбаненко.* — М.: Статут, 2000. — 912 с.
5. *Державна виконавча влада в Україні: формування та функціонування: Зб. наук. пр. / Кол. авт.; Наук. кер. Н. Р. Нижник.* — К.: Вид-во УАДУ, 2000. — Ч. 1. — 224 с.; Ч. 2. — 312 с.
6. *Державна політика: аналіз та механізм її впровадження в Україні: Навч. посіб. / Кол. авт.; За заг. ред. В. А. Ребкала, В. В. Тертички* — К.: Вид-во УАДУ, 2000. — 232 с.
7. *Державне управління в Україні: організаційно-правові засади: Навч. посіб. / Н. Р. Нижник, С. Д. Дубенко, В. І. Мельниченко та ін.; За заг. ред. проф. Н. Р. Нижник.* — К.: Вид-во УАДУ, 2002. — 64 с.
8. *Державне управління в Україні: наукові, правові, кадрові та організаційні засади: Навч. посіб. / За заг. ред. Н. Р. Нижник, В. М. Олуйка* — Львів: Вид-во Нац. ун-ту “Львівська політехніка”, 2002. — 352 с.
9. *Державне управління: теорія і практика / За заг. ред. В. Б. Авер'янова.* — К.: Юрінком Інтер, 1998. — 432 с.
10. *Державне управління в Україні: Централізація і децентралізація / Кол. авт.; Відп. ред. Н. Р. Нижник.* — К.: Вид-во УАДУ, 1997. — 487 с.
11. *Державне управління в умовах європейської та євроатлантичної інтеграції України: історія, теорія, методологія (моніторинг наукових досліджень і розробок): Навч. посіб.* — Ужгород: Ліра, 2007. — 344 с.
12. *Державне управління: Словник-довідник / Уклад.: В. Д. Бакуменко (керівник творчого колективу), Д. О. Безносенко, І. М. Варзар, В. М. Князев та ін.; За заг. ред. В. М. Князева, В. Д. Бакуменка.* — К.: Вид-во УАДУ, 2002. — 228 с.

13. *Європейські принципи державного управління / Пер. з англ. О. Ю. Куленкової.* — К.: Вид-во УАДУ, 2000. — 52 с.
14. *Киричук В. Тимцуник В.* Історія державного управління в Україні: Навч. посіб. — К.: Вид-во УАДУ, 2001. — 224 с.
15. *Надолішній П. І.* Теорія та історія державного управління: Навч. посіб. — О.: ОРІДУ НАДУ, 2006. — 126 с.
16. *Нижник Н. Р., Машков О. А.* Системний підхід в організації державного управління: Навч. посіб. — К., 1998. — 160 с.
17. *Тертичка В. В.* Державна політика: аналіз та здійснення в Україні. — К.: Основи, 2002. — 750 с.
18. *Черноног Є. С.* Державна служба: історія, теорія, практика. — К.: Знання, 2008. — 458 с.

Додаткова

19. *Андрійко О. Ф.* Державний контроль у сфері виконавчої влади. — К.: Наук. думка, 1999. — 48 с.
20. *Аудит адміністративної діяльності: Теорія та практика / Пер. з англ. В. Шульги.* — К.: Основи, 2000. — 190 с.
21. *Бакуменко В. Д.* Формування державно-управлінських рішень: Проблеми теорії, методології, практики: Монографія. — К.: Вид-во УАДУ, 2000. — 328 с.
22. *Боссарт Д., Демке К.* Державна служба у країнах — кандидатах до вступу до ЄС: нові тенденції та вплив інтеграційного процесу / Пер. з англ. О. М. Шаленко. — К.: Міленіум, 2004. — 128 с.
23. *Василенко И. А.* Государственное управление в странах Запада: США, Великобритания, Франция, Германия: Учеб. пособие. — 2-е изд., перераб. и доп. — М.: Логос, 2000. — 200 с.
24. *Войтович Р. В.* Ідеологія, технологія та стиль державного управління: Навч.-метод. посіб. — К.: Вид-во НАДУ, 2003. — 192 с.
25. *Державне управління: філософські, світоглядні та методологічні проблеми: Монографія / Кол. авт.; За ред. д-ра філос. наук В. М. Князева.* — К.: Вид-во НАДУ “Міленіум”, 2003. — 320 с.
26. *Застосування механізмів ефективності менеджменту в діяльності державних органів: Теорія і практика: Пер. з англ. та фр. / Ресурс, центр розвитку громадських організацій “Турт”.* — К.: Вид. дім КМ “Академія”, 2001. — 178 с.

27. *Мельтохова Н. М.* Технологія державного управління: Навч. посіб. / За заг. ред. Г. І. Мостового, О. Ф. Мельникова. — ХарРІДУ НАДУ, 2005. — 150 с.
28. *Механізми* підвищення ефективності діяльності органів державного управління на регіональному рівні / Г. І. Мостовий, О. Ю. Амосов, А. О. Дегтяр та ін.; За заг. ред. Г. І. Мостового. — Х.: Вид-во ХарРІДУ НАДУ “Магістр”, 2004. — 208 с.
29. *Нижник Н., Мосов С.* Про державне управління, об’єкт і предмет його теорії // Вісник УАДУ. — 2000. — № 3. — С. 56–62.
30. *Надолішній П. І.* Розбудова нової системи врядування в Україні: етнонаціональний аспект (Теоретико-методологічний аналіз): Монографія. — К.: Одеса: Вид-во УАДУ; Астропринт, 1999. — 304 с.
31. *Органи* державної влади в Україні: структура, функції та перспективи розвитку / Н. Р. Нижник, С. Д. Дубенко, Н. Г. Плахотнюк; За ред. Н. Р. Нижник. — К.: ЗАТ “НІЧЛАВА”, 2003. — 288 с.
32. *Политико-административные* отношения: кто стоит у власти?: Пер. с англ. / Под ред. Т. Верхейна. — М.: Права человека, 2001. — 512 с.
33. *Проект* Концепції “Адміністративні послуги — нова якість держави” // Адміністративна процедура та адміністративні послуги. Зарубіжний досвід і пропозиції для України / Автор-упоряд. В. П. Тимощук. — К.: Факт, 2003. — 496 с.
34. *Реформування* державного управління в Україні: проблеми і перспективи. — К.: Оріяни, 1998. — 364 с.
35. *Саймон Герберт А.* Адміністративна поведінка: Дослідження процесів прийняття рішень в організаціях, що виконують адміністративні функції: Пер. з англ. — К.: АртЕк, 2001. — 392 с.
36. *Самоурядування* та територіальна організація влади в Польщі / Я. Гонцяж, Н. Гнидюк, О. Куленкова, В. Гуменюк; За заг. ред. Я. Гонцяжа. — К.: Міленіум — Вид-во УАДУ, 2001. — 184 с.
37. *Сарторі Джованні.* Порівняльна конституційна інженерія: Дослідження структур, мотивів і результатів / Пер. з 2-го англ. вид. — К: АртЕк, 2001. — 193 с.
38. *Сороко В.* Концептуальний підхід до проблеми запровадження інституту надання державних послуг у практику діяльності державних службовців // Вісник державної служби України. — 2004. — № 3. — С. 11–19.
39. *Уряд* для громадян. Ініціативи щодо поліпшення якості послуг / Львівський філіал УАДУ при Президентові України / Пер. с англ. Р. Федущинська, М. Коваль. — Львів, 2000. — 293 с.
40. *Шаров Ю. П.* Стратегічне планування в муніципальному менеджменті: концептуальні аспекти. — К.: Вид-во УАДУ, 2001. — 302 с.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	3
Тематичний план дисципліни “Теорія та історія державного управління”.....	5
Зміст дисципліни “Теорія та історія державного управління”.....	6
Вказівки до виконання контрольної роботи.....	10
Теми контрольних робіт.....	11
Питання для самоконтролю.....	13
Список літератури.....	18

Відповідальний за випуск *А. Д. Вегеренко*
Редактор *А. А. Тютюнник*
Комп’ютерне верстання *А. П. Нечипорук*

Зам. № ВКЦ-4499

Формат 60×84/₁₆. Папір офсетний.
Друк ротатійний трафаретний.
Обл.-вид. 0,85. Ум.- друк. 1,27. Наклад 50 пр.

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП

ДП “Видавничий дім “Персонал”
03039 Київ-39, просп. Червонозоряний, 119, літ. ХХ

*Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб’єктів видавничої справи ДК № 3262 від 26.08.2008*